

телският народъ, съ своята военна и административна организация, е държалъ славѣнското население. А понеже сѣвероизточна България е била заета и заселена отъ прабългаритѣ, тамъ и смѣсцата на двата различни етнични елемента е станала най-крѣстосана; много по-слабо сж били засегнати отъ прабългарска кръвь юго-западнитѣ области на държавата. Процесътъ на прѣтапянето на владѣтелското малцинство срѣдъ славѣнитѣ е траялъ около два вѣка и половина. За тоя исторически резултатъ, дѣто побѣдители и завоевани се слѣха въ единъ народъ, дѣто побѣдителитѣ изгубиха езика си, за да наложатъ отъ друга страна името си и организаторската си вѣщина, сж помагали редъ условия, по-главнитѣ отъ които сж били слѣднитѣ:

1. Численото надмощие на славѣнитѣ. Това надмощие е съществувало още при Аспаруха. Колкото повече се ширила българската държава, толкова по-много се увеличавало и славѣнското ѣ население, защото новопридобитѣ земи били населени главно съ славѣни.

2. Държавната идея на прабългарскитѣ владѣтели—да закрѣпятъ и проширятъ държавата си, като обединятъ подъ своята крѣпка организация неорганизуванитѣ югославѣнски племена¹⁾. Славѣнскитѣ племена запазватъ вжтрѣшна самобитностъ и самостоятелностъ и се явяватъ като федерати къмъ централната властъ. Разбира се, славѣнството по е обичало да живѣе въ своята назасегната племенна свобода, съ своята любима „анархия“, та неохотно е влизало подъ прабългарска върховна властъ и по нѣкой пжтъ се е опирало съ оржие, но нѣмало е какво да прави при желѣзната военна организация на туранския народъ. И когато, слѣдъ по-дълго сътрудничество, при задружни войни и плячкосвания, двата елемента се сближили, славѣнитѣ вече не се противѣли на новото положение и дори го подкрѣпвали. Тая държавна идея личи още при Аспаруха, тя е явно подчертана при Омортага, Персияма, Бориса и Симеона. Тя срѣщала живо съпротивление у сърбитѣ, особено у хърватитѣ, които дори разбили войскитѣ на Симеона. Много по-лесно и дори доброволно били присѣдинени славѣнскитѣ племена въ Софійско, въ Тракия и Македония, които съзнавали своето етнично и езиково един-

¹⁾ Срв. това гледище у В. Н. Златарски, Студии и пр. Псп. LXIII, 335 сл.